

Monitor Sociaal domein

Jan-April 2018

gemeente
Stichtse
Vecht

Inleiding

Voor u ligt de monitor sociaal domein over de periode van januari tot en met april 2018. De monitor bevat een aantal nieuwe onderwerpen ten opzichte van de vorige uitgave. De Monitor blijft in ontwikkeling en op de lange termijn willen we de beweging van informatie op het niveau van input naar outcome (zie begrippenlijst) bewerkstelligen, met als doel: de klant staat altijd centraal.

Leeswijzer

De monitor is opgebouwd uit informatie die dient ter kennisgeving van de huidige stand van zaken binnen het Sociaal Domein. De focus ligt op het in kaart brengen van relevante sturingsgegevens. Ieder onderdeel binnen de monitor wordt zoveel mogelijk belicht aan de hand van vier onderdelen: Om de klant goed te bedienen hebben wij middelen nodig, zijn processen in kaart gebracht en hebben we grip op producten/diensten, kortom: Zijn we 'in control'? De monitor Sociaal Domein wordt sinds de decentralisaties periodiek uitgebracht. In 2017 is de frequentie teruggebracht naar eens per half jaar. In lijn met de intentie van het college, wordt de monitor vanaf 2018 driemaal per jaar uitgebracht worden: eind januari, eind mei en eind september. Waar de nadruk in het begin lag op procesinformatie werken we nu toe naar relevante sturingsinformatie. Dit doen we stapsgewijs aan de hand van de werkwijze die in de position paper informatievoorziening bedrijfsvoering SD uiteengezet is. Deze werkwijze is eerder ook toegepast op de Nota een Sterke Basis.

Ten opzichte van de laatste monitor van het tweede half jaar van 2017 bevat deze monitor nieuwe informatie:

- o Financiële prognose pleegzorg (Jeugd)
- o Het hoofdstuk over bevolkingsontwikkeling is aangevuld met informatie over verschillende leeftijdsgroepen.
- o Het hoofdstuk gericht op Wmo is gesplitst in Wmo ondersteuning en Wmo hulpmiddelen.
- o Redenen beëindiging schuldbemiddelingstraject bij schuldhulpverlening.

Voor de volgende monitor van 2018 (over de periode mei - augustus 2018) kan samen met de klankbordgroep sociaal domein van de raad worden bepaald of er nieuwe informatie toe wordt gevoegd.

Daarnaast volgt er een nul-meting op de volgende informatie:

- o Het type voorziening gericht op werk in relatie tot het aantal mensen dat tot verschillende groepen behoort (geslacht, mensen ouder dan 50 jaar, mensen zonder startkwalificatie, overige groepen).
- o Een overzicht van uitstroom uit de uitkering (totaal en naar werk), uitgesplitst naar klanten met en zonder re-integratiebegeleiding.

Ook onderzoeken wij de mogelijkheid om een prognose op de BUIG te ontwikkelen en op te nemen in de volgende monitor.

Tot op heden was de data nog niet op orde om deze informatie te leveren. Bovenstaande twee punten komen voort uit de motie uit 2017 van partijen PvdA en Maarssen2000 omtrent de informatievoorziening rond re-integratie in de monitor Sociaal Domein.

De invloed van de vergrijzing begint steeds duidelijker te worden in onze gemeente. Het aantal 80-plussers stijgt en volgens de prognose voor 2020 blijft deze stijgen. Deze verandering in bevolkingsopbouw zal ook de belangrijkste verklaring van toename in zorgvragen zijn.

Net zoals eind 2017 is het gemiddeld aantal trajecten onder de Wmo hoger dan het aantal inwoners in zorg. Er vindt stapeling van verschillende Wmo zorgtrajecten plaats (Voorbeeld: een inwoner maakt gebruik van zowel huishoudelijke hulp als van dagbesteding). Het aantal inwoners in zorg is relatief gezien gelijk gebleven. Met andere woorden het percentage is nagenoeg niet veranderd. Op het gebied van ondersteuning is een absolute stijging van het aantal trajecten zichtbaar ten opzichte van de stand eind 2017.

Het aantal inwoners in zorg onder de Jeugdwet is niet gestegen ten opzichte van 2017 en zelfs licht gedaald. Wat opvalt is dat 8-tot-11-jarigen oververtegenwoordigd zijn in zorg (% van de totale bevolking).

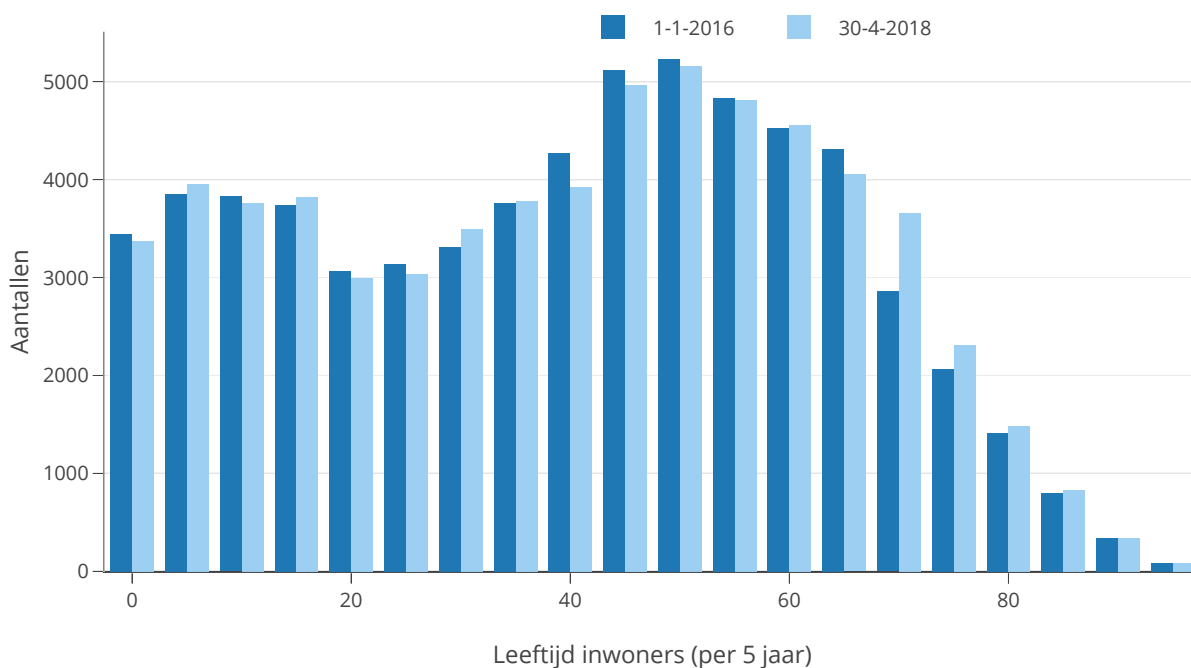
Op het gebied van re-integratie worden voornamelijk cliënten begeleid richting werk of scholing. De meeste inwoners met een re-integratiedossier hebben een loonwaarde-indicatie tussen de 80 - 100% ontvangen. Het aandeel inwoners met een bijstandsuitkering blijft gelijk ten opzichte van 2017. 2.1% van de totale bevolking van Stichtse Vecht ontvangt iedere maand een algemene bijstandsuitkering. De instroom en herinstroom in de algemene bijstand neemt af sinds 2016. Deze trend zet zich door in de eerste periode van 2018.

Bij schuldhulpverlening is het aantal cliëntdossiers gelijk gebleven ten opzichte van eind 2017. Nieuw in deze monitor is een overzicht van redenen van beëindiging van een dossier. Van de gerapporteerde schuldbemiddelingen zijn de meeste succesvol beëindigd.

De effecten van de inzet op laagdrempelig contact en extra aandacht voor onafhankelijke cliëntondersteuning in 2017 is nog steeds zichtbaar in P1-2018. Er is in het eerste kwartaal van 2018 al vaker een beroep gedaan op deze dienst ten opzichte van het hele jaar 2016. Hoe dit effect gaat hebben op de kwaliteit van zorg (passende, snelle en laagdrempelige zorg) is nog niet meetbaar.

Deze monitor bevat een nieuwe financiële prognose op het gebied van pleegzorg. De verwachting is dat de uitnutting van 2018 bij pleegzorg de totale uitnutting van 2017 overstijgt. De voorspelde beschikbare waarde voor begeleiding is hoger dan de begroting voor 2018 en bij huishoudelijke hulp is nu nog een kleine marge van 5% binnen het budget voor 2018. Een vergrijzende bevolking en een stijgend aantal zorgtrajecten liggen hier mogelijk aan ten grondslag.

Bevolkingsontwikkeling Stichtse Vecht

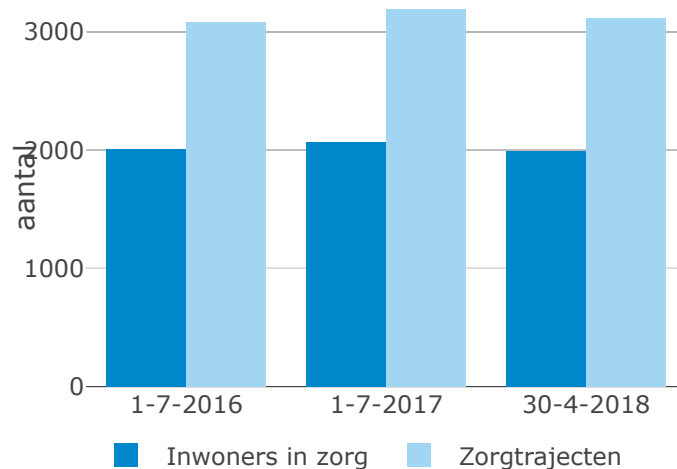

Stichtse Vecht telt op 1 januari 2018 64.535 inwoners, daarvan zijn 14.269 inwoners 18 jaar en jonger. Op 1 januari 2017 stond de teller op 64.429 inwoners in totaal. De tabel hier rechts laat een verschuiving zien qua leeftijd van het aantal inwoners sinds 2016. Het aantal gepensioneerden is gestegen. Dat is zichtbaar in bovenstaande grafiek bij de leeftijdsgroep 60 - 65 jaar. Dit komt overeen met de bevolkingsprognose over 2020, bijgevoegd in bijlage 1 van dit document. Zowel de prognose als de vergelijking tussen de bevolkingssamenstelling van 2016 en 2018 tonen een toenemende mate van vergrijzing in Stichtse Vecht.

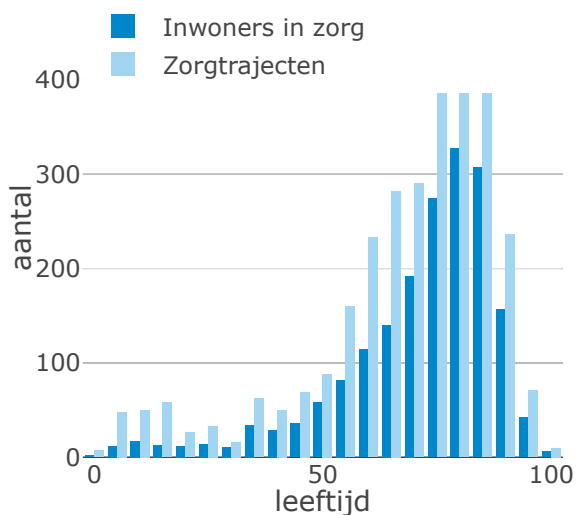
Tabel: Bevolkingsontwikkeling per doelgroep

Doelgroep (leeftijd)	Aantal inwoners (2016)	Absoluut saldo (P1 2018)	Relatieve verandering
Jeugd 0-12	9596	-38	0%
Jongeren 13-18	4645	10	0%
Werkzaam 18-67	40335	-478	-1%
Senior 68-80	6776	799	12%
Senior plus >80	2651	94	4%
Totaal	64003	387	6%

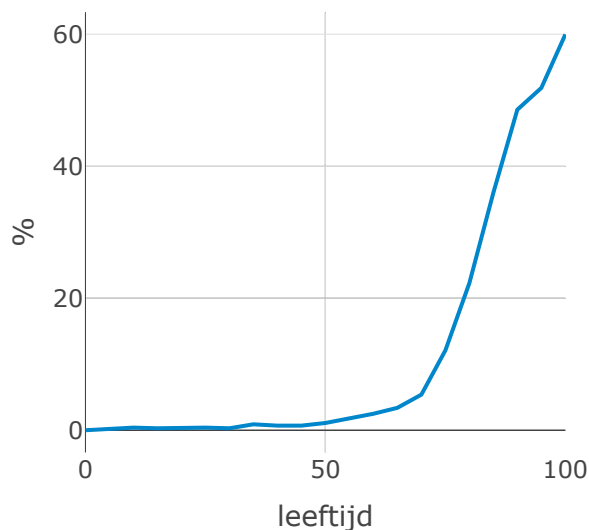
2241 inwoners van Gemeente Stichtse Vecht maken gebruik van een of meerdere Wmo-voorzieningen (verstekte gehandicaptenparkeerkaarten worden hierbij meegeteld, maar vallen officieel niet onder hulpmiddelen of ondersteuning) in de periode tussen januari en april 2018. 3,2% van de bevolking heeft een beschikking voor een of meerdere hulpmiddelen (wat varieert van een rolstoel tot een woningaanpassing). Dit aantal is de afgelopen jaren vrijwel gelijk gebleven, zoals zichtbaar is in de grafiek hier rechts. De grafieken hieronder tonen aan dat leeftijd duidelijk een rol speelt. Vanaf 55 jaar stijgt het aandeel inwoners in zorg sterk.

Zorg per leeftijd

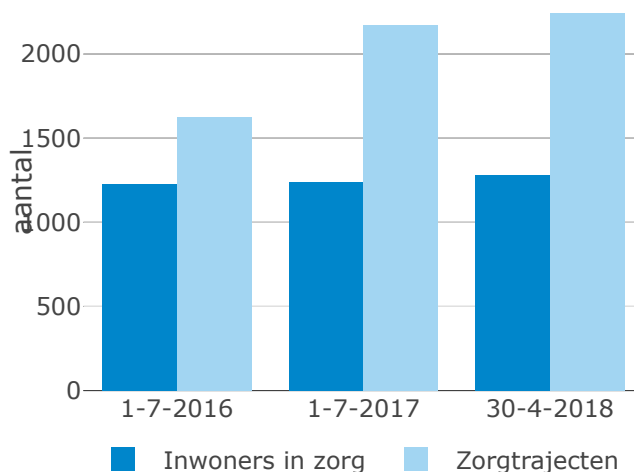

% van leeftijd in zorg

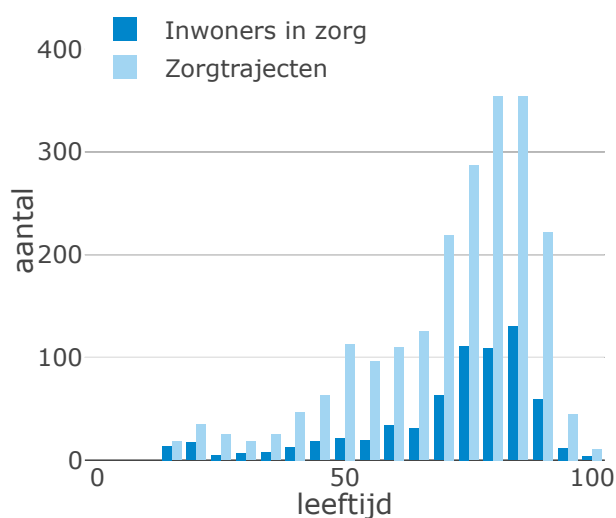

Het aantal nieuwe beschikte voorzieningen (72 in P1-2018) gericht op ondersteuning (bijvoorbeeld huishoudelijke hulp en begeleiding) is proportioneel gestegen met de toename in bevolking (40 meer inwoners). Het aantal trajecten per cliënt is vrijwel gelijk gebleven met gemiddeld 1,8 trajecten per cliënt, hierdoor is het aantal beschikkingen hoger dan het aantal inwoners in zorg.

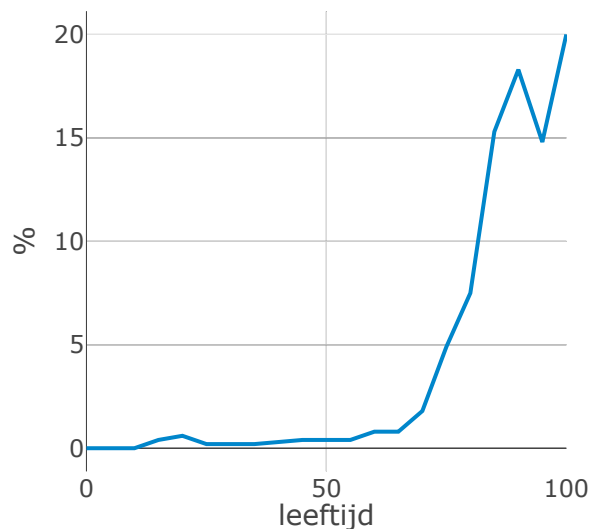
Het aandeel inwoners met zorgondersteuning is relatief gezien constant sinds 2016 (1,9% van de bevolking). De absolute toename van nieuwe beschikte voorzieningen zou mogelijk kunnen worden toegeschreven aan toename in bevolking en de mate van vergrijzing.

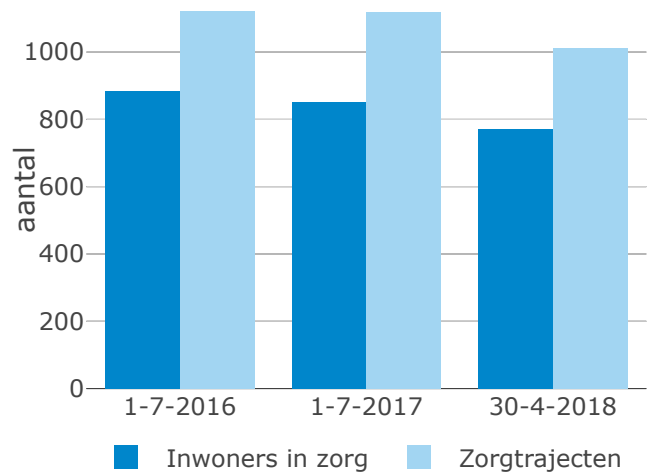
Zorg per leeftijd

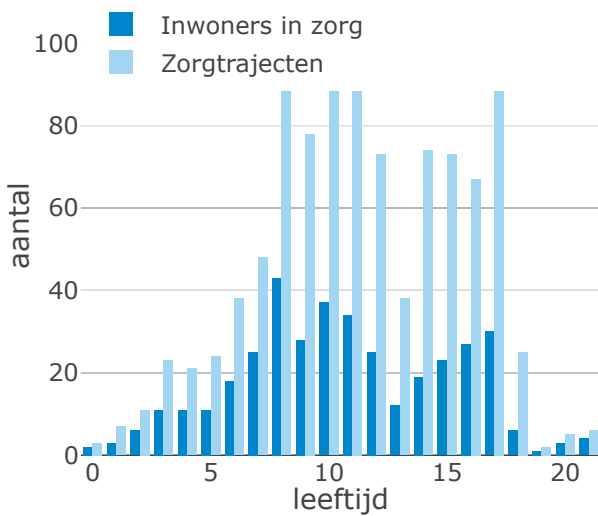
% van leeftijd in zorg

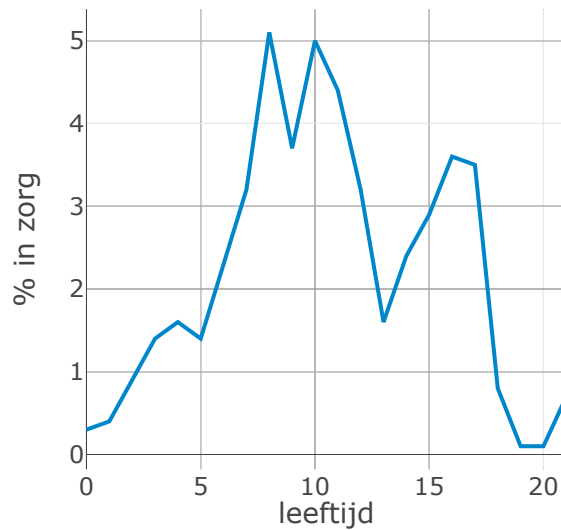
In 2017 werd geen toename in het aantal jeugdigen in zorg gezien. Deze trend zet zich door in 2018. 4,6% van de jeugdigen in Stichtse Vecht is in zorg onder de Jeugdwet. Eind 2017 was dit 5,0%. Let wel dat de peildatum dit jaar anders is dan afgelopen jaar in verband met de keuze om de monitor driemaal in plaats van tweemaal per jaar uit te brengen. Het gemiddeld aantal trajecten per cliënt is 1,3 in 2018. Eind 2017 was dit ook 1,3. Dit toont aan dat de daling van het aantal trajecten een direct gevolg is van de daling van het aantal cliënten. Rond de leeftijd van 8 - 11 jaar is er een piek zichtbaar qua aantal zorgtrajecten en inwoners in zorg.

Zorg per leeftijd

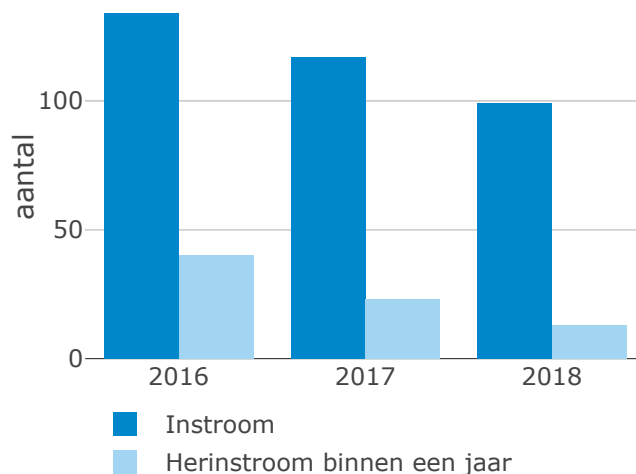

% van leeftijd in zorg

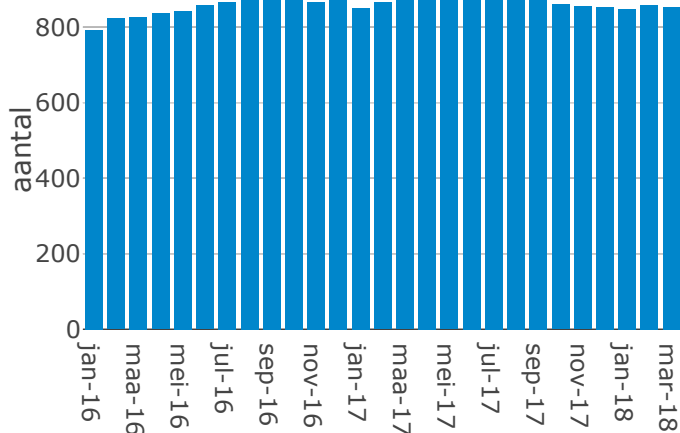

Het percentage inwoners in de bijstand ten opzichte van de totale bevolking van Stichtse Vecht is redelijk stabiel sinds 2016. Dat blijkt uit de onderstaande twee grafieken. Deze cijfers zijn gebaseerd op het aantal verstrekte uitkeringen. Een uitkeringsbetaling kan gedaan worden aan het hoofd van het huishouden ten gunste van een heel huishouden. Het daadwerkelijk aantal begunstigden ligt in werkelijkheid mogelijk hoger. Het aantal instromers en herinstromers neemt af. Herinstromers zijn personen die korter dan een jaar al eens een bijstandstraject hebben doorlopen, maar opnieuw ingestroomd zijn. Reguliere instromers zijn personen die sinds de start van de periode tenminste een jaar geen uitkering ontvangen hebben. De afname kan worden verklaard door de aantrekkende economie en striktere handhaving op aanvragen van bijstandsuitkeringen en heronderzoeken. Vanaf de volgende monitor willen we ook gaan monitoren op uitstroom uit de algemene bijstand.

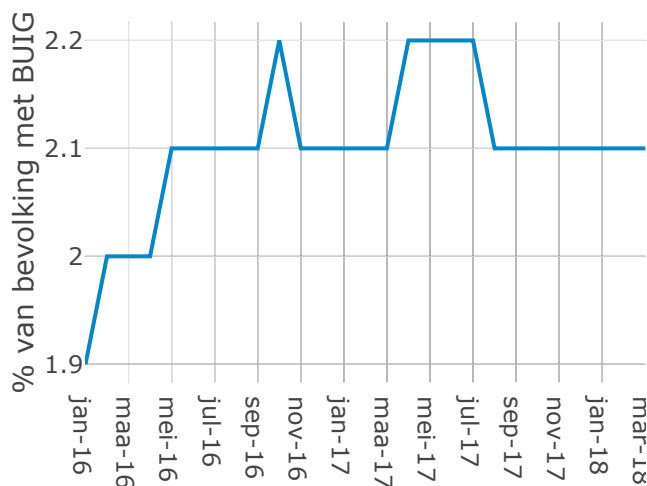
Instroom en herinstroom Jan-April

Volume BUIG

% van totale bevolking met BUIG

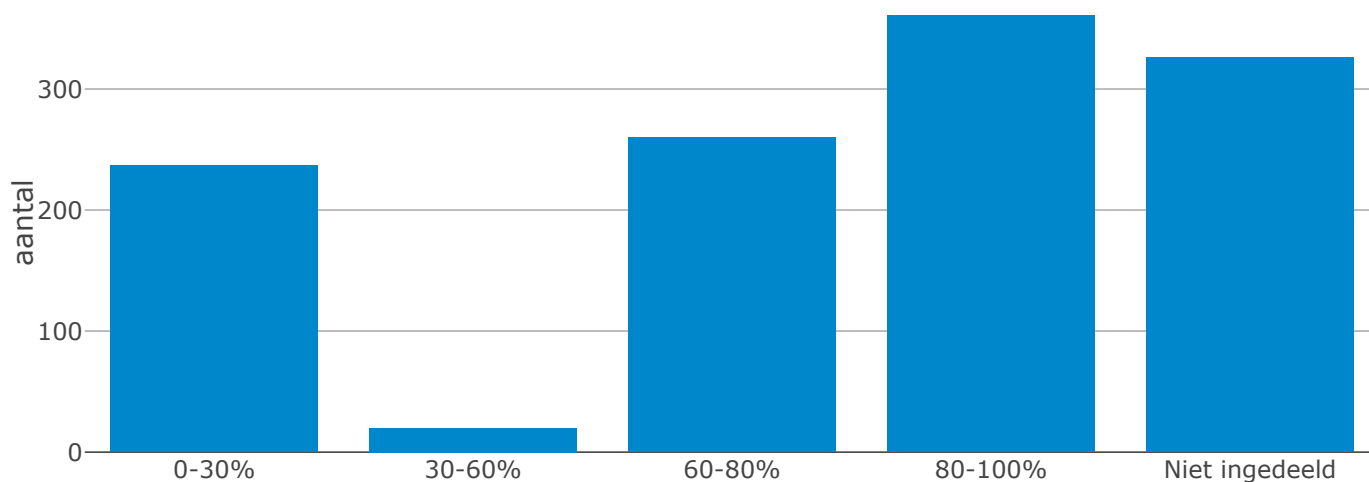
De rapportage in de tabel aan de rechterzijde geschiedt op basis van de categorieën waarop nu in onze gemeente wordt geregistreerd. De tabel bevat informatie van unieke cliënten. Oude re-integratietrajecten vullen voornamelijk de overige categorie.

De groep inwoners met een loonwaarde-indicatie van 80-100% is het grootste. De groep van inwoners met een loonwaarde-indicatie van 0-30% bestaat voor de helft uit de categorie: inzetten op kansen en de andere helft uit: onderzoek ontheffing van verplichtingen. Er zijn ook inwoners met een re-integratietraject die geen loonwaarde-indicatie ontvangen. Dit betreft voornamelijk mensen onder de 27 jaar (zij worden hierover niet bevraagd door Competensys) en de zogenaamde no-shows (mensen die niet langskomen na uitnodiging voor een screening). De exacte verdeling van deze groep is niet bekend.

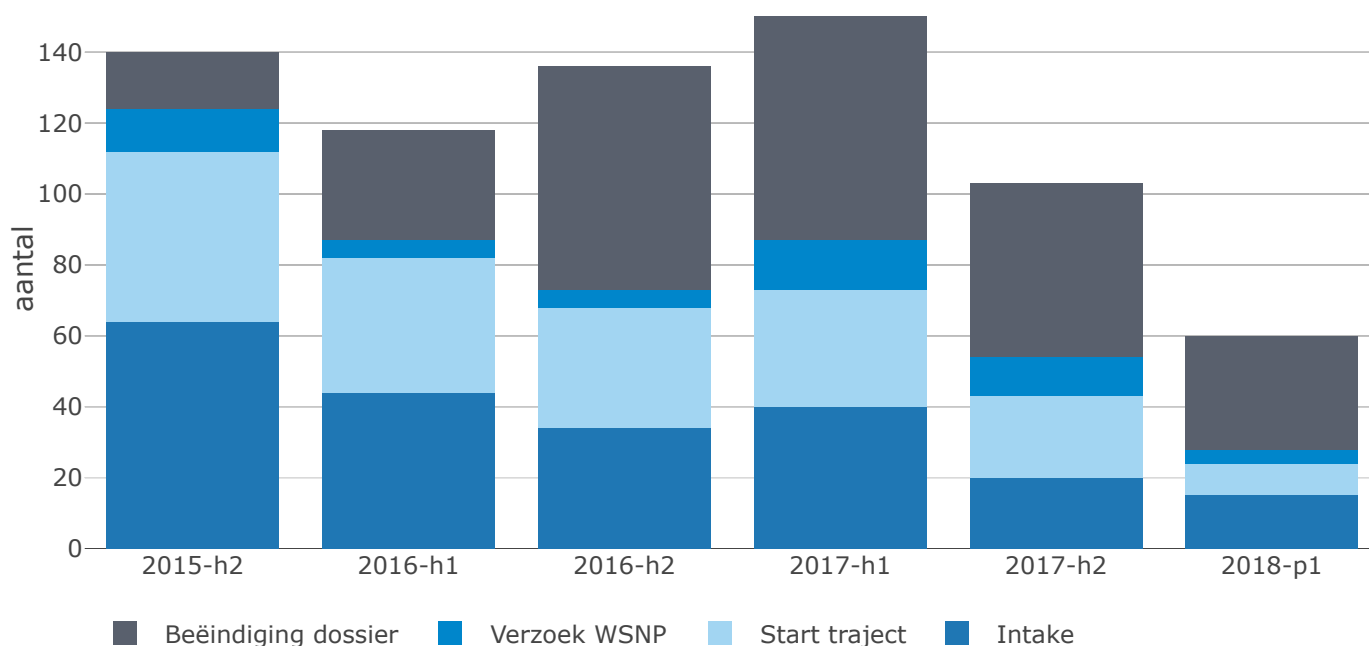
Tabel: Aantal cliënten naar type voorziening in p1 2018

Soort traject	Aantal cliënten
Traject richting werk en/of scholing	414
Traject richting werk	268
Regulier werk	40
Opleiding	23
Zorg	19
Vrijwilligerswerk	15
Traject opleiding	15
Traject sociale activering	14
Traject werkervaring	11
Traject inburgering	6
Stageplaats	6
Trajecten <5 cliënten	15
Overigen	193
Totaal	1039

Verdeling naar loonwaarde naar actieve re-integratietrajecten p1 2018

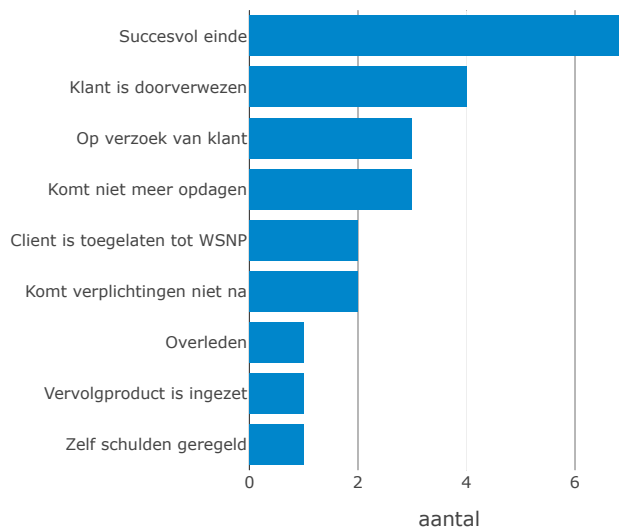

Processen binnen Schuldhulpverlening

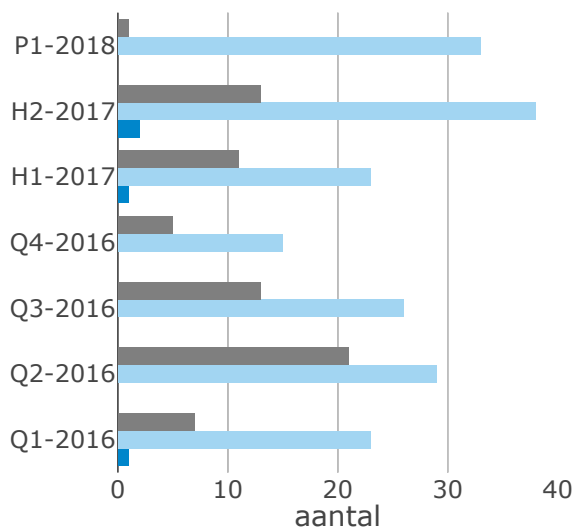
Eind april 2018 stonden er 197 cliëntdossiers open bij schuldhulpverlening. Eind 2017 waren dit er 200. Bij het overzicht met acties van de afgelopen vier maanden binnen schuldhulpverlening moet rekening worden gehouden met het feit dat dit een kortere periode betreft dan in voorgaande monitors. Nieuw in dit hoofdstuk is het overzicht met redenen beëindiging van een traject (nul-meting van dit onderwerp). Binnen schuldhulpverlening is de beweging in gang gezet om meer inwoners aan de voorkant te helpen, daarbij wordt samengewerkt met zorgaanbieder Leef. De evaluatie van Leef kan nog niet worden meegenomen in deze monitor. Deze wordt halfjaarlijks uitgevoerd.

Reden van beëindiging schuldbemiddeling

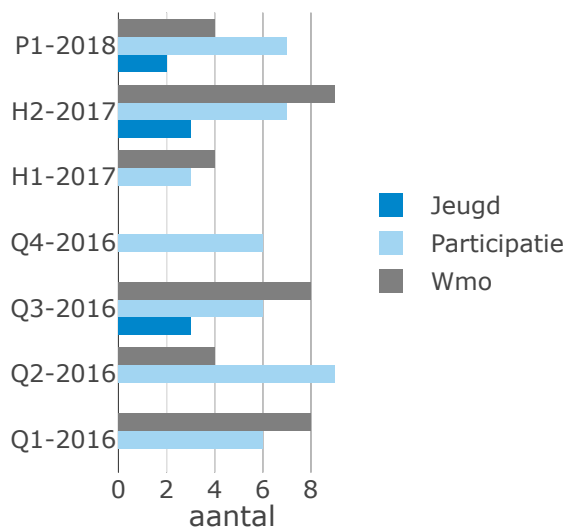

De tevredenheid van de klant kan onder andere worden afgeleid uit het aantal ingediende bezwaren en klachten binnen het Sociaal Domein. Er werd tussen 01-01-2018 en 30-04-2018 voornamelijk bezwaar gemaakt tegen het afwijzen van een aanvraag of beëindiging van voorzieningen. Het totaal aantal klachten was 13.

Bezwaren

Klachten

Tabel: Bezwaren

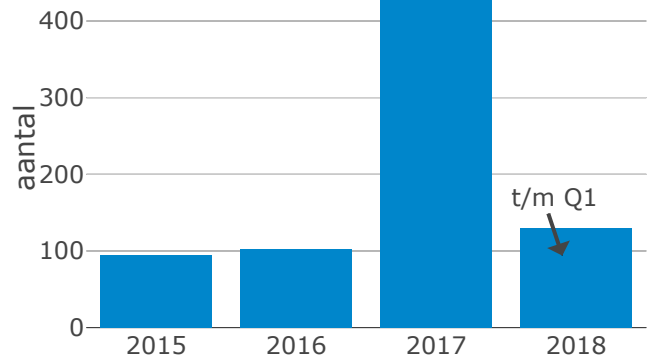
Domein	Gegronnd	Ingetrokken	Ongegrond
Participatie	4	9	19
Jeugd	0	0	0
Wmo	0	0	1

Tabel: Klachten

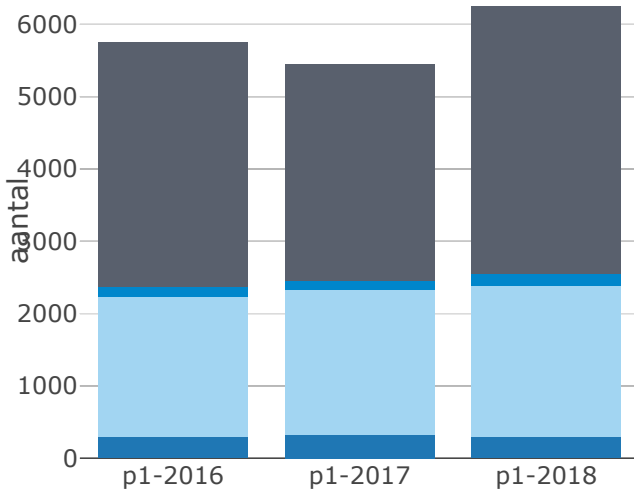
Domein	Gegronnd	Ingetrokken	Ongegrond
Participatie	4	0	1
Jeugd	2	0	0
Wmo	4	0	1

In 2017 kreeg Gemeente Stichtse Vecht de titel van koploper op het gebied van onafhankelijke cliëntondersteuning. De vele extra aandacht voor dit onderwerp heeft er mogelijk voor gezorgd dat er veel inwoners gebruikmaakten van deze dienst in 2017. Uit rapportages van zorgaanbieders over het eerste kwartaal van 2018 (januari tot en met maart) blijkt dat er ook nu aan het begin van dit jaar meer gebruik van wordt gemaakt als in 2016. Een zorgaanbieder heeft nog geen kwartaalrapportage geleverd in 2018. Het aantal kan dus voor afgelopen kwartaal hoger uitvallen.

Klanten OCO

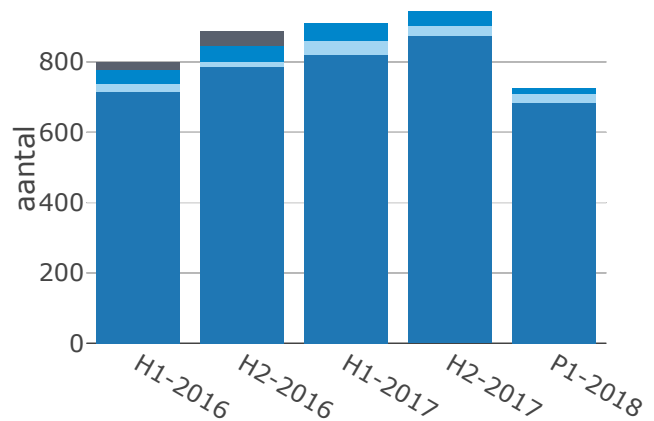

Klantcontact via KCC

- Sociale zaken
- Sociale Wijkteams
- Wmo
- Jeugd

Hulpvragen via hulpvraagformulier

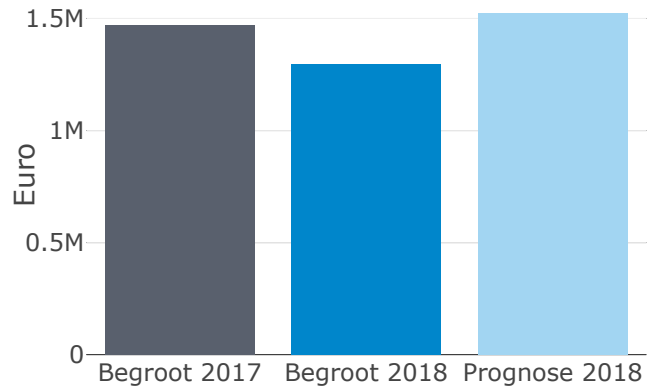
- Meervoudige aanvragen
- Jeugd en Opvoeding
- Werk en Inkomen
- Zorg en wonen

In 2017 zijn we begonnen met het maken van prognoses om gedurende het jaar een inschatting te kunnen maken over de verwachte uitnutting van het budget. De prognose doen we op basis van de afgegeven beschikkingen van zorg. Deze vertegenwoordigen een bepaalde waarde en afhankelijk van de verwachte verzilvering maken we een voorspelling. In 2017 zijn we gestart met de prognose voor de Huishoudelijke hulp. Deze liep gedurende het jaar op en dit zien we ook terug in de begroting van 2018.

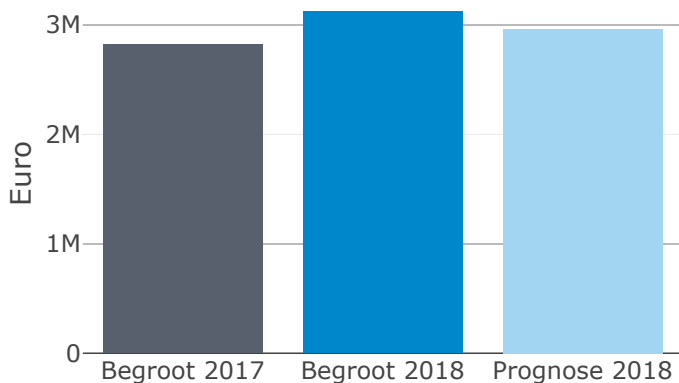
Bij begeleiding is de verzilveringsgraad van 2017 afgezet tegen de beschikte totale waarde. Deze verzilveringsgraad is vervolgens gebruikt voor de prognose van de begeleiding 2018. Gedurende het jaar kunnen we de betalingen afzetten tegen deze prognose om deze verder te kunnen valideren dan wel bij te stellen.

Bij de hoofdgroep Pleegzorg en Residentiele opvang Jeugd is er geen specifieke begroting beschikbaar, zoals dit bij Huishoudelijke hulp en Begeleiding wel apart is opgenomen. De prognose wordt afgezet tegen de uitnutting van 2017.

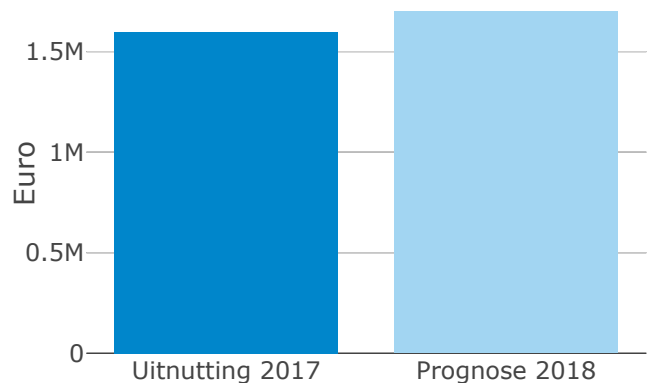
Begeleiding

Huishoudelijke hulp

Pleegzorg

Voor Wmo geldt dat het aantal beschikkingen voor begeleiding en huishoudelijke hulp stijgt. Dit is een kans om goed te onderzoeken waar deze trend vandaan komt. Bij Jeugd is vooral een piek te zien rond de leeftijd van acht tot elf jaar. Ondanks een afname van het aantal cliënten neemt het aantal voorzieningen per cliënt niet af. Dit vraagt om een analyse naar het voorzieningengebruik onder de Jeugdwet.

Op het gebied van werk en inkomen is ook een analyse nodig. Enerzijds neemt instroom af, maar het totale volume BUIG blijft vrijwel gelijk ten opzichte van eerdere jaren. Mogelijk speelt de mate van *uitstroom* een rol. De groep inwoners bekend bij re-integratie met een loonwaarde-indicatie tussen de 80-100% is groot. Dat biedt goede kansen om mensen met begeleiding weer te laten re-integreren.

De middelen prognoses tonen een urgentie betreft de begroting voor 2018. Voor begeleiding toont de prognose nu een tekort van 18%. Ook de prognose op het gebied van pleegzorg laat zien dat een hogere uitgave wordt verwacht (6%) ten opzichte van de uitnutting in 2017. Op de begroting van huishoudelijke hulp is nu nog een kleine marge van 5%.

Al in Q1-2018 is er meer gebruikgemaakt van de onafhankelijke cliëntondersteuning dan in heel 2016. Mogelijk heeft het koploperschap op het gebied van OCO van gemeente Stichtse Vecht hier een rol bij gespeeld.

BUIG Gebundelde uitkering die de gemeente in het kader van de Participatiewet ontvangt om uitkeringen mee te financieren. Het aantal betalingen (volume BUIG) is een betrouwbare maat om te meten hoeveel inwoners een bijstandsuitkering ontvangen. Alle betalingen die in een maand worden gedaan, zijn hierin meegenomen. Echtparen en klanten met meerdere soorten uitkeringssoorten zijn maar een keer meegeteld.

Cliënt Is een uniek persoon met een actief traject. Een cliënt kan meerdere trajecten tegelijk hebben. Bijvoorbeeld een rolstoel en een vervoervoorziening.

Perioden H1 – Eerste half jaar: januari tot en met juni. H2 – Tweede half jaar: juli tot en met december P1 - Eerste vier maanden: januari tot en met april

Input Mensen, middelen, geld en tijd.

Outcome Dat wat er toe doet voor de klant. Dat is dus wat anders dan wat aan het einde van de dag aan productie wordt gerelateerd.

Zorgtrajecten Is een unieke regeling, bijvoorbeeld een huishoudelijke hulp voorziening, of een bijstandsuitkering. Dit wordt berekend op basis van aantallen beschikkingen.

% van de bevolking Deze wordt berekend met de relevante leeftijdsgroep. In het geval van: Wmo – de gehele populatie van de gemeente Jeugd – inwoners tot 22 jaar Participatie – werkzame bevolking (18-67 jaar)

Bijlage 1

Bevolkingsprognose tot 2020

Onderstaande grafiek toont een verschuiving qua leeftijd van het aantal inwoners sinds 2016 en de bevolkingsprognose over 2020. In 2020 daalt het aantal 40-ers ten opzichte van eerdere jaren en zien we een grotere groep inwoners met een hogere leeftijd. De grafiek voorspelt hiermee een toenemende mate van vergrijzing in Stichtse Vecht. Het aantal inwoners van 80 jaar en ouder zal naar verwachting stijgen van 2651 in 2016 naar 2931 in 2020.

